

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Duo Tractatus

Moneta, Giampietro

Marburg, 1628

V. Quænam præscriptio obtineat, & locum habeat in materia Decimarum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63048](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63048)

cem annorum, cum ea non sit contra, sed præterius
 102 quo casu † decem annorum spatio legitimam consue-
 tudinem induci voluerunt præter citatos à Covar. ibi
 dem Abb. *d. c. fin. nu. 15. de consuet. & Rebuf. d. q. 13. nu.*
53. & nos latius ostendimus tract. de option. cap. 1. q. 2.

De consuetudine quoad modum & tempus solven-
 di decimas, dicemus *inf. cap. seq. q. suis locis.*

SEXTA CONCLUSIO. Excepto casu, de quo
 superiori conclusione, & eis similibus, consuetudo
 103 quæ circa decimas observanda est, † requiritur, &
 sufficit, ut sit quadraginta annorum: *opt. tex. in c. fin.*
de consuet. & in hac specie notavit Paris. cons. 25. nu. 6.
& 27. lib. 4. Covar. d. numero 8. vers. decimo his omnibus
adversis, & colligitur ex gloss. fin. in c. fin. & ibi Doct. omnes,
in c. fin. de consuet. & patet ex tex. in c. cum eccle-
sia, de caus. possess. & c. auditis, de præscript. Quare male
Soc. cons. 2. q. 7. num. 2. Fulgos. cons. 166. & clarius Balb.
d. q. 7. & Rebuf. d. q. 13. num. 53. in fin. volunt requirere
 hanc consuetudinem in materia decimarum tempus

104 immemorabile. Imo neq; † titulus requiritur ad hanc
 consuetudinem, licet ei adveseretur juris communis
 præsumptio, ut in specie adnotavit Covar. ubi supra.
 Textus vero in *c. 1. de præscript. in 6.* qui contrarius vi-
 detur, procedit in præscriptione, non autem in con-
 suetudine, secundum Archid. ibi, Gemin. & alios, quos
 ad hoc refert, & sequitur Covar. loco cit.

QUÆRO QUINTO, Quanam præscriptio obti-
 neat, & locum habeat in materia decimarum?

105 PRIMA CONCLUSIO. Possunt aliqui † saltem
 laici præscribere exemptionem à solutione, non solum
 partis decimarum, seu quotæ (in quo omnes conve-
 niunt, & late inter ceteros tuetur Trivis. *decis. Venet.*
29. nu. 15. Rebuf. d. q. 13. nu. 57. & 58. ubi post Ang. in
summa, in verbo, decima, §. 2. id limitat, ubi Curatus
 non possit commode ex illa parte, quæ solvitur, suitea-
 tari) verum etiam quoad totam decimam: idque tuen-
 tur optime Covar. *d. c. 17. nu. 10. & post alios Henric.*
lib. 7. sum. Theol. mor. c. 27. num. 2. ea optima ratione,
 quod

quod licet laici sint incapaces juris percipiendi decimas, ut superius ostendimus, nullibi tamen in jure habetur, quod sint incapaces hujus exemptionis; suffragatur etiam c. 1. de prescriptione, in 6. ubi absolute admittitur præscriptio in decimis; licet contrarium rueri velit Trivis. d. decis. Verset. 29. n. 14.

SECUNDA CONCLUSIO. Potest † clericus, vel ecclesia per præscriptionem acquirere exemptionem, etiam quoad totam decimam, ut voluit gloss. fin. quam ibi Doct. sequuntur, in c. in aliquibus, Fel. c. causam, que, col. 1. de præscript. Gem. c. 2. §. penul. de decim. in 6. Balb. d. 5. par. princ. q. 7. Covar. d. n. 10. & Vasq. contr. ill. c. 89. num. 10.

TERTIA CONCLUSIO. Potest † clericus vel ecclesia per præscriptionem acquirere etiam totam decimam in aliena parochia: bonus rex. juncta gloss. in c. cum contingat, & c. cum in tua, quod est seq. de decim. melior in c. 1. de præscript. in 6. optimus & fere ad literam, in c. ad aures, de præscript. ubi gloss. & Doct. idem not. Rebuf. d. q. 13. num. 6. & Covar. d. c. 17. nu. 7. Abb. conf. 94. num. 2. volum. 1. quod tamen aliqui limitant non procedere, ubi clerici vel religiosi non habeant parochiam, ut videre est apud Rebuf. d. q. 13. num. 63. quos tamen † ibi refellit. Tu vero declara, hanc præscriptionem † non extendi de decima unius rei ad aliam rem etiam ejusdem fundi; unde si quis præscripsit decimam vini, si vinea fiat arabilis, non habebit decimam illius fundi; ut decidit Butr. c. commissum, de decim. per c. cum in tua, eod. quod tamen potius loquitur de extensione quoad prædium; idem voluit Rebuf. d. q. 13. num. 61. allegans Doct. in c. auditis, de præscript. sed neque † extenditur præscriptio decimarum ad novalia, ut ibidem tradit Rebuf. & nos latius ostendimus, cap. præced. q. 3. concl. 9. ubi de præscript. quoad novalia fuse egimus; neque † etiam extenditur de persona ad personam; unde si quis veniat ad habitandum, non poterit ab eo decimam percipere, qui in aliis præscripsit, sed cum de novo solvat, ecclesiæ parochiali solvere debet.

ut voluit S. Ant. 2. par. sum. tit. 4. c. 3. §. 3. & Rebuf. d. q. 13. n. 62. per c. ad Apostolica, de decim. quod tamen in alio terminis loquitur.

112 **QUARTA CONCLUSIO.** Ad præscribendum casu præcedentium cōclusionum † requiritur vel spatium 40. annorum cum probatione tituli, vel tempus immemoriale; text. est in c. 1. ubi gloss. & Doct. de præscript. in 6. & not. Rebuf. d. q. 13. num. 81. & seq. Covar. d. c. 17. in princ. num. 8. ad fi. & num. 10. fere per verum, ubi id late probat, & subtiliter, more suo rationes satis congruas afferens, quas brevitatis causa omittam.

113 **QUINTA CONCLUSIO.** Ecclesia, vel persona ecclesiastica habens donationem à laico, puta Rege, Regina, nō † potest decimas præscribere, etiā per tempus immemoriale. tex. in c. dudum, ubi Abb. de decimis facit quoq; cap. fin. de rebus eccl. non alien. in 6. not. Rebuf. d. q. 13. n. 87. poterit tamen habere à laico qui habuerit in feudum ante Conc. Later. ut disponitur in c. 2. §. sane, de decim. in 6. & sic poterit præscribere.

114 **SEXTA CONCLUSIO.** Nulla præscriptione etiam immemoriali † potest laicus jus acquirere percipiendi decimas ab aliis, quidquid dicat Vasq. contr. illust. l. 2. c. 89. nu. 7. tex. apertus in c. causam qua, ubi gloss. Fel. & alii, de præscript. notat Balb. d. 5. part. prin. q. 7. Covar. d. c. 17. nu. 6. vers. 4. ab eadem radice, Germon & Henricus locis inf. cit. Rebuf. d. q. 13. num. 64. & alii quos refert Vasq. ubi supra. Ratio illa est, quod laici sint incapaces hujus juris, ut late probavimus supra hoc eodem cap. q. 3. in princ. ubi autem adest incapacitas alicujus juris

115 † non possunt etiam per immemoriam præscriptionem capaces fieri, ut voluit gloss. in c. nobis, verb. jurisdictione, de jure patron. Abb. & Curt. in c. fin. de consuet. sect. 4. n. 32. & 33. cum aliis, quos refert, & sequitur Covar. d. c. 17. nu. 10. Anastas. Germon. de sacr. immunit. lib. 3. c. 19. nu. 6. & duobus seqq. Peregr. de privil. fisc. lib. 6. tit. 8. n. 18. 19. & 21. & Henricus libr. 7. sum. Theol. mor. cap. 17. numer. 2. Et quamvis privilegio laicis concedi

possit hoc jus decimandi, ut eadem q. 3. ostendimus, huiusmodi autem immemorialis præscriptio ¶ vim habeat privilegii, ut habetur in l. 3. §. ductus aqua. ff. de aq. quotid. & est. c. super quibusdam, de verb. signif. & late prosequitur Ant. Gabr. com. concl. lib. 5. tit. de præscript. concl. 1. num. 1. secus tamen est ¶ ubi adest incapacitas in possidente, ut not. Io. Menoch. c. 2. de præb. in 6. Abb. Fel. & alii d. c. causam quæ late Covar. d. l. 1. var. resol. c. 10. nu. 14 & Peregr. d. num. 18. & 19. latissime Gabriel d. concl. 1. nu. 16. Et in hac specie juris percipiendi decimas in laicis non habere præscriptionem immemoriam locum privilegii voluit Covar. d. c. 17. num. 6. vers. 4. ab eadem radice, Curt. d. num. 35. & Rebuf. d. q. 13. num. 67. & 68. Si tamen ¶ ad hanc immemoriam præscriptionem accedat fama vel privilegii, seu feudi obtenti ante Concil. Later. vel etiam fama feudi absolute, tunc laicus tutus erit, ut latius ostendimus sup. hoc eodem cap. q. 3. concl. 2.

QUÆRO SEXTO, An valeat compositio, vel transactio super decimis?

PRIMA CONCLUSIO. Valet compositio inter personas ecclesiasticas, ut decimæ uni ecclesiæ debitæ ¶ alteri solvantur: tex. est in c. 2. & ibi gloss. & Doct. de transact. optimus etiam tex. in c. dilecti, ubi id not. Abb. de decim. idem tradit Ruin. cons. 142. num. 13. volum. 5. Rebuf. d. q. 13. nu. 16. ubi rationem affert, qui etiam n. seqq. post collect. in c. ad Apostolica, eod. hanc conclusionem limitat non procedere in decimis personalibus, quæ limitantur ratione administrationis sacramentorum. Tu vero eam declara, ita demum procedere ¶ si causæ cognitio, decretum, & consensus Episcopi accedat, ut d. sponitur d. cap. 2. & ibi not. Innoc. & late tradit Rebuf. d. q. 13. n. 19. usq; ad 23. ubi etiam quærit, an sufficiat auctoritas vicarii, & videtur concludere ¶ quod sic per tex. d. c. 2. in integra decretali, ubi habetur, Episcopi vel Archidiaconi, qui de jure vicarius est Episcopi, c. 1. de off. Archid. Secundo declara ¶ non posse laicos cum ecclesia componere, ut decimæ ¶

O

ipsis